

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Сектор академії, професор

В. І. Аранчій

« 07 » березня 2018 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИК

освітньо-професійна програма «Облік і
оподаткування»

спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

ступінь вищої освіти бакалавр

(2018 рік набору)

**Хто такий
бухгалтер?**

(нім. Buchhalter,
Buch — книга, Halter - тримати)
спеціаліст в області
бухгалтерії.
В теперішній час професія є
важливою, без неї не
обходиться жодне
підприємство!!!

ПОЛТАВА 2018

Матеріали для наскрізної програми практики підготували:

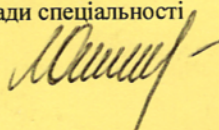
Викладачі кафедри бухгалтерського обліку: Плаксієнко В. Я., Канцедал Н. А., Лега О. В., Пономаренко О. Г., Єрмолаєва М. В., Яловега Л. В., Ліпський Р. В., Грибовська Ю. М., Остапенко Т. М., Мокієнко Т. В., Черненко К. В., Прийдак Т. Б.

Викладачі кафедри економічної теорії та економічних досліджень: Дорогань-Писаренко Л. О., Рудич А. І., Єгорова О. В., Песцова-Світалка О. С., Дорошенко А. П.

Наскрізна програма практик для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування» спеціальність 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» розглянута та рекомендована до видання кафедрою бухгалтерського обліку (протокол № 2 від 04.09.2018 р.)

Наскрізна програма практик для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування» спеціальність 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» розглянута та схвалена науково-методичною радою спеціальності «Облік і оподаткування» (протокол № 1 від 04.09.2018 р.)

Голова науково-методичної ради спеціальності
«Облік і оподаткування»

к.е.н., доцент Лега О. В.

Відповідальний за випуск: ст. викладач кафедри бухгалтерського обліку
Прийдак Т. Б.

ЗМІСТ

	Стор.
Вступ	4
1. Види практик, послідовність їх проведення і тривалість	5
2. Мета, завдання практик, фахові компетентності здобувачів вищої освіти	8
2.1. Навчальна практика «Економічна теорія»	8
2.2. Навчальна практика «Вступ до фаху»	10
2.3. Навчальна практика «Статистика»	11
2.4. Навчальна практика «Практична підготовка (первинний облік)»	13
2.5. Навчальна практика «Безпаперова бухгалтерія»	14
2.6. Навчальна практика «Фінансовий облік»	15
2.7. Виробнича практика (технологічна по спеціальності)	17
2.8. Виробнича практика (комплексна з фаху)	18
3. Форми і методи контролю	20

ВСТУП

Наскрізна програма практики для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» ступеня вищої освіти «Бакалавр» денної форми навчання розроблена згідно з навчальним планом підготовки бакалаврів зазначеної спеціальності та відповідно до Положення «Про організацію практичної підготовки здобувачів вищої освіти Полтавської державної аграрної академії», схваленим Вченою радою академії (протокол № 6 від 23 лютого 2016 р.).

Наскрізна практична підготовка студентів забезпечує тісний взаємозв'язок теоретичного і практичного навчання; послідовне накопичення практичних навичок протягом всього періоду навчання; диференціацію практики в залежності від рівня теоретичної підготовки.

Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами та формами організації праці, виробництва в сільськогосподарських підприємствах, формування у них, на базі одержуваних в академії знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових умовах, виховання потреби систематично поповнювати свої знання та застосовувати їх в практичній діяльності.

Наскрізна програма практики – це основний навчально-методичний документ, що регламентує мету, зміст і послідовність проведення практик, підведення їх підсумків і містить рекомендації щодо видів, форм і методів контролю якості підготовки (рівень знань, умінь і навичок), які студенти повинні отримувати під час проходження кожного виду практики.

На основі наскрізної програми практики відповідними кафедрами розробляються програми відповідних видів практик.

Академія розробляє методичні та облікові документи, які сприятимуть досягненню високої якості проведення практики студентів та дієвому контролю за практичним навчанням з боку академії. Кожну програму після розгляду та затвердження на засіданні кафедри затверджує завідувач кафедри.

1. ВИДИ ПРАКТИК, ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ПРОВЕДЕННЯ І ТРИВАЛІСТЬ

Зміст практик і послідовність їх проведення визначається наскрізною програмою, яка розробляється відповідними кафедрами академії згідно з навчальним планом відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців і затверджується ректором.

Види практик, періоди проведення та їх обсяги визначаються освітньо-професійною програмою підготовки фахівців, що відображається відповідно в навчальних планах і графіках навчального процесу (табл. 1.1).

Тривалість практики, що передбачена в освітньо-професійній програмі, може бути збільшена за рахунок варіативної частини програми.

Видами практики студентів академії спеціальності «Облік і оподаткування» є: навчальна - з окремих видів навчальних дисциплін (вступ до фаху, економічна теорія, статистика, практична підготовка (первинний облік), безпаперова бухгалтерія, фінансовий облік); виробнича (технологічна по спеціальності, комплексна з фаху).

Таблиця 1

Структура наскрізної практичної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра(на базі повної середньої освіти) освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

№ з/п	Вид і назва практики	Семестр	Тривалість практики			Форма контролю	Кафедра, відповідальна за проведення практики
			тижнів	годин	кредитів ЄКТС		
I. Навчальні							
1.	Економічна теорія	2	3	135	4,5	Диф. залік	Економічної теорії та економічних досліджень
2.	Вступ до фаху	2	2	90	3	Диф. залік	Бухгалтерського обліку
3.	Статистика	4	2	90	3	Диф. залік	Економічної теорії та економічних досліджень
4.	Практична підготовка (первинний облік)	4	3	135	4,5	Диф. залік	Бухгалтерського обліку
5.	Безпаперова бухгалтерія	6	2	90	3	Диф. залік	Бухгалтерського обліку
6	Фінансовий облік	6	2	90	3	Диф. залік	Бухгалтерського обліку
II. Виробничі							
1	Технологічна по спеціальності	6	2	90	3	Диф. залік	Бухгалтерського обліку
2	Комплексна з фаху	7	4	180	6	Диф. залік	Бухгалтерського обліку

Навчальні практики проходять безпосередньо в комп'ютерних лабораторіях та аудиторіях Полтавської державної аграрної академії, та інших підприємствах, установах. Навчальна практика включає: практику з окремих навчальних дисциплін; практичного оволодіння первинними уміннями і навичками зі спеціальності. Під час практики студенти заповнюють щоденники, які систематично перевіряють керівники практик. По закінченню навчальної практики студентам виставляються оцінки.

Виробнича практика студентів спеціальності «Облік і оподаткування» є невіддільною складовою навчального процесу і проводиться на сільськогосподарських підприємствах та інших підприємствах агропромислового комплексу. Основа виробничої практики зі спеціальності «Облік і оподаткування» – активна діяльність студента на підприємстві, безпосередня участь їх у обліковому процесі як членів облікової служби підприємства, дозволяє їм знаходити застосування своїм теоретичним знанням, отримувати навички управлінської діяльності. Виробнича діяльність студентів на практиці повинна нести навчальне навантаження, задовольняти вимоги навчального процесу: відповідність задач які вирішуються у майбутній професійній діяльності фахівця, поступове ускладнення завдань, що виконуються відповідно до росту об'єму отриманих знань і виконання тематичного плану практики у строки, визначені навчальним планом.

Компетентності являють собою динамічне поєднання знань, розуміння, навичок, умінь та здатностей. За результатами практичної підготовки формуються:

- загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку

- спеціальні (фахові) компетентності – компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю

Комплексна з фаху та технологічна по спеціальності є складовими виробничих практик спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Спеціальні компетентності, отримані за результатами виробничої практики:

Загально-професійні компетентності. Використовувати математичний інструментарій для дослідження економічних процесів; розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку, аудиту та оподаткуванні.

Загально-економічні компетентності. Знати сучасні економічні теорії, економічні закони і категорії, закономірності та принципи ринкової економіки; теорію і практику ведення обліку, проведення аудиту в сучасних економічних умовах; знати чинне податкове законодавство і уміти використовувати його у своїй практичній діяльності; використовувати основні методи макро- та мікроекономічного аналізу для розв'язання професійних задач.

Організаційні компетентності. Організація та забезпечення професійної діяльності в колективі; уміння формулювати і делегувати

професійні завдання; уміння взаємодіяти з іншими особами для досягнення прийнятних рішень у професійних питаннях.

Планово-економічні компетентності. Забезпечення порядку фінансового планування, обліку і звітності на підприємствах, в організаціях і установах.

Обліково-аналітичні компетентності. Формувати обліково-аналітичну інформацію для ефективного управління діяльністю підприємства; відобразити інформацію про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку; систематизувати, узагальнювати у звітності та інтерпретація інформації для задоволення потреб осіб, що приймають рішення.

Технологічні компетентності. Відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку, формування податкової та фінансової звітності підприємства.

Навчально-методичні компетентності. Підтримувати належний рівень економічних знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Управлінські компетентності. Визначати роль облікової інформації при управлінні підприємством.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ПРАКТИК, ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

НАВЧАЛЬНІ ПРАКТИКИ

2.1. Економічна теорія

Навчальна практика «Економічна теорія» є першим етапом практичної підготовки фахівців у сфері обліку та фінансів. Практика проводиться на базі академії провідними викладачами кафедри. Під час проходження практики студенти закріплюють знання, набуті під час лекційних занять, і отримують практичні навички щодо оцінки основних показників розвитку національної економіки та окремих її складових.

Метою навчальної практики є набуття майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю; ознайомитися із закономірностями поведінки економічних суб'єктів, дослідити механізм прийняття рішень окремими мікросистемами, а також проаналізувати економічні взаємозв'язки між домогосподарствами і фірмами, суспільством і фірмами в ринкових умовах; набути необхідної сукупності теоретичних і практичних знань для вирішення конкретних економічних завдань на сучасному етапі розвитку економіки; формування у студентів вміння оперувати системними знаннями щодо основних показників, чинників і наслідків макроекономічного розвитку країни за ринкових умов; розуміння необхідності державного координування цього розвитку відповідно до цілей і пріоритетів відповідної економічної політики; озброїти їх науковим інструментарієм макроекономічного аналізу для самостійного дослідження економічного простору країни і світу через призму макроекономічної теорії.

Завданнями навчальної практики:

- формування фахових здібностей на базі одержаних теоретичних знань із сутності фінансів, їх функцій і ролі, основних напрямів і здобутків фінансової науки, особливостей фінансового права й фінансової політики, змісту системи оподаткування й державних цільових фондів, сутності державного бюджету й бюджетної системи, бюджетного дефіциту й державного кредиту, особливостей організації місцевих фінансів, фінансів суб'єктів господарювання та фінансів домогосподарств, сутності й особливостей фінансового механізму страхового і фінансового ринку, змісту й інструментів фінансового менеджменту, особливостей міжнародних фінансів;

- набуття відповідних навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки, особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури;

- набуття навичок аналізу агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем, а також

можливостей держави коригувати цей розвиток відповідно до цілей і пріоритетів економічної політики.

- вивчення основних елементів ринкового механізму, їх взаємозв'язку та взаємодії, основний інструментарій мікроекономіки;

- висвітлення механізму прийняття економічних рішень окремими господарюючими суб'єктами, здійснення ними того або іншого вибору за умов обмеженості ресурсів та наявності альтернативних можливостей;

- розгляд основних факторів, що впливають на формування ринкової ситуації й зумовлюють економічну поведінку господарюючих суб'єктів та зміни в ній;

- висвітлення основних закономірностей та правил поведінки господарюючих суб'єктів у ринковому середовищі; вивчення ключових положень базових макроекономічних теорій і ринкових механізмів та механізмів макроекономічної політики щодо регулювання економіки; набуття вміння аналізувати функціонування національної економіки та оцінювати ефективність економічної політики держави.

Фахові компетентності, які набуває здобувач вищої освіти:

- здатність до поглиблення та розширення теоретичних знань щодо особливостей розвитку та функціонування економічних систем;

- практичні навички здійснення аналітичної оцінки показників розвитку національної економіки;

- вміння висловлювати власну думку з приводу економічних проблем і ситуацій, презентувати особисту позицію з обґрунтуванням власних аргументів.

Програмні результати практики:

- володіння категоріальним апаратом та методологією дослідження;

- вміння аналізувати особливості розвитку та становлення економічних відносин між людьми у процесі господарської діяльності; аналізувати взаємодію економічних суб'єктів у процесі створення матеріальних благ при обмежених ресурсах; застосовувати діалектичні методи при дослідженні елементів ринкового механізму;

- здатність обґрунтовувати можливості застосування теоретичних моделей економічного розвитку в практичній діяльності;

- вміння аналізувати проблеми, пов'язані з розвитком грошово-кредитних відносин, фіскальної політики та державного регулювання в умовах ринкової економіки; оцінювати вплив на економічні процеси зовнішніх факторів, тенденції розвитку світової економіки; приймати раціональні господарські рішення; аналізувати функціонування споживачів, підприємств, держави;

- здатність дати наукове пояснення, як споживач витрачає свій дохід для максимізації задоволення; визначати, чим керується виробник, обираючи товар для виробництва (на основі обсягу його поставок на ринок), які фактори впливають на кількість запропонованих товарів, як досягається рівновага виробника; аналізувати вартісне вираження витрат факторів виробництва;

- вміння аналізувати проблему вибору обсягів виробництва та максимізації прибутку для ринку досконалої конкуренції, монополії, монополістичної конкуренції і олігополії;

- здатність виділяти фактори, що визначають попит на економічні ресурси, пояснити механізм перерозподілу ресурсів між окремими частинами загального ринку та досягнення найвищої загальної ефективності функціонування економічної системи, оцінювати основні взаємозв'язки між системою національних рахунків (СНР);

- розуміння, як формується заробітна плата, економічна рента, позичковий відсоток та підприємницький дохід;

- вміння моделювати макроекономічну рівновагу залежно від сукупного попиту і пропозиції; аналізувати наслідки безробіття та інфляції, дискреційної фіскальної політики; оцінювати ознаки і вплив кредитно-грошової політики уряду на динаміку виробництва;

- здатність виявляти і оцінювати чинники економічного зростання України, принципові макроекономічні зв'язки; застосовувати економічні моделі для прогнозування впливу на макроекономічні процеси.

2.2. Вступ до фаху

Навчальна практика «Вступ до фаху» є першим етапом практичної підготовки фахівців з обліку. Практика проводиться студентам першого курсу з метою ознайомлення з сучасним станом науки про облік, історією, проблемами і перспективами розвитку. При цьому дається загальна характеристика циклу дисциплін, що вивчаються в процесі опанування майбутньої спеціальності у контексті подальшої практичної роботи. Основна увага акцентується на індивідуальних методах засвоєння знань, а також розвитку конкретних практичних навичок для кожної особистості зокрема. Науковою основою навчальної практики є використання методів системного підходу до вивчення спеціальності. Практика проводиться на базі академії провідними викладачами кафедри бухгалтерського обліку.

Метою навчальної практики «Вступ до фаху» є ознайомлення студентів з:

– організацією навчального процесу в Полтавській державній аграрній академії;

– особливостями майбутньої професії;

– плануванням самостійної роботи і вимогами до виконання індивідуальних завдань;

– введення в коло проблем, які вирішуються у ході професійної діяльності бухгалтера;

– особливостями організації підготовки фахівців з обліку;

– стимулювання інтересу до майбутньої професії і позитивного відношення до навчання;

– виховання у майбутнього фахівця з обліку і оподаткування поваги до своєї спеціальності, викладачів і академії.

Завданням навчальної практики «Вступ до фаху» є ознайомлення студентів з:

– основними положеннями, структурою та особливостями організації навчального процесу у Полтавській державній аграрній академії, її історією та

традиціями;

- особливостями організації навчальної, науково-дослідницької, самостійної і виховної роботи у ВНЗ, на відповідному факультеті, на випусковій кафедрі;

- сферою їх майбутньої професійної діяльності, переліком основних типів підприємств;

- специфікою професії бухгалтера, особливою значимістю обліково-фінансової діяльності у розвитку економіки та суспільства в цілому;

- визначити місце та роль фахівця з обліку і оподаткування в сучасному світі;

- допомогти першокурсникам ідентифікувати і розвивати власні якості, які забезпечують передумови до успішної діяльності у сфері обліку і аудиту

- довести до відома студентів перелік посад, що може обіймати випускник даного професійного спрямування на підприємствах.

Фахові компетентності, які набуває здобувач вищої освіти:

- здатність контролювати додержання технології обслуговування, охорони праці та техніки безпеки.

- здатність підтримувати релевантний рівень економічних знань та постійно підвищувати свої професійні компетентності.

Програмні результати навчання:

- визначати, засвоювати та запам'ятовувати базові принципи філософії, психології, педагогіки, факти вітчизняної історії, норми економіки й права, розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства.

- вміти працювати як самостійно, так і в команді. Проявляти самостійність і відповідальність у роботі, професійну повагу до етичних принципів, демонструвати повагу до індивідуального та культурного різноманіття.

- знати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

- усвідомлювати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

- володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

- демонструвати розуміння особливостей практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

- виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом.

2.3. Статистика

Навчальна практика «Статистика» є одним із елементів практичної

підготовки фахівців з обліку та оподаткування. Практика проводиться на базі академії провідними викладачами кафедри економічної теорії та економічних досліджень. Під час проходження практики студенти закріплюють знання, набуті під час лекційних та практичних занять із дисципліни «Статистика», і отримують практичні навички з проведення статистичного спостереження, зведення, групування та статистичного аналізу отриманих даних про масові суспільні явища і процеси.

Метою навчальної практики є поглиблене ознайомлення студентів із прийомами та методами статистичних досліджень економічних явищ і процесів, набуття ними навичок самостійної роботи з масовими статистичними даними. Практика має професійне спрямування і дає досвід можливості застосування методів статистики при виконанні обліково-аналітичних і регулюючих функцій в економіці.

Завданнями навчальної практики є:

- систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань щодо методики й організації проведення статистичного дослідження за його окремими етапами;
- практичне опрацювання конкретних методик статистичного дослідження на основі індивідуальних практичних завдань;
- розвиток навичок вибору найбільш раціонального статистичного метода для виконання поставленого завдання;
- набуття досвіду здійснення необхідних розрахунково-обчислювальних операцій;
- закріплення навичок формулювання висновків за результатами дослідження у статистичних термінах та їх економічної інтерпретації;
- формування професійних умінь та навичок, розвиток професійних якостей особистості майбутнього фахівця.

Фахові компетентності, які набуває здобувач вищої освіти:

- практичні навички самостійного проведення статистичного дослідження економічних процесів і явищ;
- володіння прийомами і методами статистико-економічного аналізу з широким залученням комп'ютерної техніки;
- вміння надавати пояснення результатів дослідження у ймовірнісно-статистичних термінах та формулювати економічні висновки.

Програмні результати практики:

- практичні навички проведення статистичного дослідження економічних процесів і явищ;
- розуміння методики та правил проведення статистичних спостережень, знання їх видів;
- розуміння змісту вибіркового методу;
- знання методики статистичних групувань;
- вміння застосовувати прийоми статистичної оцінки параметрів розподілу;
- знання методики дисперсійного та кореляційного аналізу;

- володіння методичними прийомами аналізу динаміки, виявлення тенденції та екстраполяції економічних показників;
- володіння базовими комп'ютерними програмами, що використовуються у статистичному аналізі;
- вміння використовувати статистичні графіки в аналізі та презентації результатів статистичного спостереження;
- здатність надавати пояснення результатів дослідження у ймовірнісно-статистичних термінах та формулювати економічні висновки.

2.4. Практична підготовка (Первинний облік)

Навчальна практика «Первинний облік» є першим етапом практичної підготовки фахівців з бухгалтерського обліку. Практика проводиться на базі академії провідними викладачами кафедри. Під час проходження практики студенти закріплюють необхідні знання і отримують практичні навички по складанню первинних і зведених бухгалтерських документів.

Метою навчальної практики є ознайомлення студентів із прийомами та вимогами щодо складання первинної документації в сільському господарстві, методами бухгалтерської обробки документів.

Завданнями навчальної практики:

- ознайомлення з формами первинних і зведених документів та порядком їх складання;
- набуття навичок складання, використання та перевірки первинних документів;
- систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань з бухгалтерського обліку, застосування їх для вирішення конкретних облікових задач;
- розвиток навичок самостійної роботи із законодавчими, нормативними актами, а також зі спеціальною літературою;
- формування професійних умінь та навичок, розвиток професійних якостей особистості майбутнього фахівця.

Фахові компетентності, які набуває здобувач вищої освіти:

- здатність контролювати додержання технології обслуговування, охорони праці та техніки безпеки;
- здатність здійснювати контроль господарської діяльності як функції управління підприємством з метою забезпечення його ефективного функціонування, оцінки результатів роботи, виконання планів, визначення порушень прийнятих норм і стандартів, підвищення відповідальності;
- здатність підтримувати релевантний рівень економічних знань та постійно підвищувати свої професійні компетентності;
- здатність організовувати процес складання і подання форм податкової та фінансової звітності згідно з вимогами чинного законодавства;
- здатність організовувати і надавати консультаційні послуги, виконувати роботи у складі контрольно-ревізійних груп, створювати системи автоматизованих робочих місць бухгалтера, впроваджувати прогресивні форми і методи бухгалтерського обліку;

- здатність теоретично обґрунтовувати методологію та методику облікової політики підприємства та процедури її вибору, складати розпорядчі документи щодо організації обліку на підприємствах.

Програмні результати практики:

- здатність контролювати додержання технології обслуговування, охорони праці та техніки безпеки.

- здатність до розуміння податкової системи держави, здійснення контролю за використанням бюджетних коштів, за обчисленням та сплатою податків і платежів, проведенням розрахунків за податками та платежами, за виконанням кошторисів установ державного сектору.

- здатність підтримувати релевантний рівень економічних знань та постійно підвищувати свої професійні компетентності.

- здатність використовувати вимоги законодавства при визначенні об'єкта оподаткування і нарахування податку на прибуток, податку на додану вартість, податку на доходи фізичних осіб, екологічного податку, податку на майно, акцизного податку, мита, рентної плати та інших податків та зборів.

- здатність організувати процес складання і подання форм податкової та фінансової звітності згідно з вимогами чинного законодавства.

- здатність теоретично обґрунтовувати методологію та методику облікової політики підприємства та процедури її вибору, складати розпорядчі документи щодо організації обліку на підприємствах.

2.5. Безпаперова бухгалтерія

Навчальна практика «Безпаперова бухгалтерія» є першим етапом практичної підготовки фахівців з бухгалтерського обліку. Практика проводиться на базі академії провідними викладачами кафедри. Під час проходження практики здобувачі вищої освіти закріплюють знання, набуті під час лекційних занять, і отримують практичні навички по загальній побудові облікової системи та складанню первинних і зведених бухгалтерських документів за умови використання сучасних програмних продуктів автоматизації обліку.

Метою навчальної практики є ознайомлення здобувачів вищої освіти із прийомами та вимогами щодо комплексної автоматизації облікової роботи підприємства від первинного налаштування системи до одержання звітних форм автоматизованого обліку.

Завданнями навчальної практики:

- опанування засад функціонування структурних компонентів систем автоматизації обліку; прийомів налаштування параметрів облікової політики, відкриття рахунків, реєстрації робочих періодів обліку;

- ознайомлення з формами первинних і зведених документів та порядком їх складання у прикладних програмних продуктах;

- набуття навичок складання, використання та перевірки первинних документів з використанням систем автоматизації обліку;

- систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань з бухгалтерського обліку, застосування їх для вирішення конкретних

облікових задач в умовах використання комп'ютерних технологій;

- розвиток навичок самостійної роботи із законодавчими, нормативними актами, а також зі спеціальною літературою щодо окресленої предметної області;

- формування професійних умінь та навичок, розвиток професійних якостей особистості майбутнього фахівця-бухгалтера, що працює з використанням сучасних систем та продуктів комплексної автоматизації технологій обліку.

Фахові компетентності, які набуває здобувач вищої освіти:

- здатність до відображення відомостей про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

- демонструвати розуміння особливостей практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

Програмні результати навчання:

- вміти працювати як самостійно, так і в команді. Проявляти самостійність і відповідальність у роботі, професійну повагу до етичних принципів, демонструвати повагу до індивідуального та культурного розуміння.

- знати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

- усвідомлювати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

- володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

- демонструвати розуміння особливостей практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств, установ та організацій різних форм власності організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

- застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

- виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової.

2.6. Фінансовий облік

Навчальна практика «Фінансовий облік» є складовою частиною практичної підготовки фахівців з бухгалтерського обліку та оподаткування. Практика проводиться на базі академії провідними викладачами кафедри. Під час проходження практики здобувачі вищої освіти закріплюють знання, набуті під час лекційних занять і отримують практичні навички з розуміння змісту господарських операцій, відображення господарських операцій в системі

рахунків бухгалтерського обліку, складання регістрів синтетичного та аналітичного обліку, проведення розрахунків в бухгалтерському обліку згідно Положень (Стандартів) бухгалтерського обліку.

Метою навчальної практики є ознайомлення здобувачів вищої освіти із прийомами та вимогами методики бухгалтерського обліку активів підприємства, розуміння взаємозв'язку між господарськими операціями, що відбуваються в процесі господарської діяльності підприємства з Планом рахунків бухгалтерського обліку та Балансом.

Завданнями навчальної практики:

- опанування теоретичних засад функціонування системи бухгалтерського обліку суб'єктів господарської діяльності;
 - ознайомлення з формами регістрів аналітичного та синтетичного обліку;
 - набуття навичок складання кореспонденції рахунків згідно наведених у завданнях господарських операцій;
 - систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань з бухгалтерського обліку, застосування їх для вирішення конкретних облікових задач;
 - розвиток навичок самостійної роботи із законодавчими, нормативними актами, а також зі спеціальною літературою щодо окресленої предметної області;
 - формування професійних умінь та навичок, розвиток професійних якостей особистості майбутнього фахівця-бухгалтера;
- Фахові компетентності, які набуває здобувач вищої освіти:
- здатність підтримувати релевантний рівень економічних знань та постійно підвищувати свої професійні компетентності.

Програмні результати навчання:

- визначати, засвоювати та запам'ятовувати базові принципи філософії, психології, педагогіки, факти вітчизняної історії, норми економіки й права, розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства
- вміти працювати як самостійно, так і в команді. Проявляти самостійність і відповідальність у роботі, професійну повагу до етичних принципів, демонструвати повагу до індивідуального та культурного різноманіття.
- знати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій.
- виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом.

ВИРОБНИЧІ ПРАКТИКИ

2.7. Технологічна по спеціальності

Метою технологічної практики по спеціальності є оволодіння студентами методами та формами обліку; закріплення, розширення і поглиблення знань з основ обліку активів та пасивів; опанування практичними навичками із складання бухгалтерських записів по проведеним господарським операціям; відображення господарських операцій у регістрах бухгалтерського обліку та проведення бухгалтерських розрахунків.

Для ефективного досягнення мети технологічної по спеціальності вирішуються *наступні завдання*:

- ознайомлення з діяльністю суб'єкта господарювання та його обліковою політикою;
- опанування вміннями використовувати методи науково-технічної майстерності для вирішення поставлених завдань з бухгалтерського обліку;
- ознайомлення з веденням фінансового обліку на підприємстві, системою обробки інформації, яку надають виробничі підрозділи;
- набуття практичних навичок по веденню фінансового обліку шляхом безпосередньої участі в поточних облікових роботах бухгалтерії.

Фахові компетентності спеціальності:

- здатність контролювати додержання технології обслуговування, охорони праці та техніки безпеки.
- здатність до відображення відомостей про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.
- здатність до розуміння податкової системи держави, здійснення контролю за використанням бюджетних коштів, за обчисленням та сплатою податків і платежів, проведенням розрахунків за податками та платежами, за виконанням кошторисів установ державного сектору.
- здатність підтримувати релевантний рівень економічних знань та постійно підвищувати свої професійні компетентності.
- здатність теоретично обґрунтовувати методологію та методику облікової політики підприємства та процедури її вибору, складати розпорядчі документи щодо організації обліку на підприємствах.

Програмні результати навчання

- вміти працювати як самостійно, так і в команді. Проявляти самостійність і відповідальність у роботі, професійну повагу до етичних принципів, демонструвати повагу до індивідуального та культурного різноманіття.
- знати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

- усвідомлювати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.
- володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
- демонструвати розуміння особливостей практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.
- виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом.

2.8. Комплексна з фаху

Мета комплексної з фаху практики – формування професійних знань для прийняття управлінських рішень в стратегіях сільськогосподарських підприємств на основі систематизації професійної інформації, вдосконалення навичок та умінь, отриманих в процесі теоретичної та практичної підготовки з методики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах різних галузей економіки.

Метою комплексної практики з фаху для студентів є:

- здобуття на базі практики умінь і навичок виконання професійних обов'язків спеціаліста з обліку на робочому місці;
 - закріплення теоретичних знань, отриманих під час вивчення нормативних дисциплін за спеціальністю «Облік і оподаткування», а також професійно-орієнтованих дисциплін за вибором вищого навчального закладу та студентів;
 - здобуття вмінь та навичок обробки облікової інформації та аналітичної роботи зі звітністю підприємств (установ, організацій).
- Завданнями комплексної практики з фаху є:
- набуття практичних знань щодо функцій того підрозділу, в якому практикант працює як фахівець-дублер; розуміння взаємозв'язку і взаємодії цього відділу з іншими службами і підрозділами підприємства (організації, установи), функцій, прав і обов'язків співробітників відділу і характеру роботи, що виконується;
 - уміння аналізувати обліково-аналітичну та оперативну документацію, фінансову, податкову та статистичну звітність та визначати показники фінансового стану підприємства (організації, установи) на поточний момент
 - уміння працювати в команді з персоналом підрозділу, проявляти комунікативні здібності, спроможність обґрунтовувати і брати на себе відповідальність за підготовку рішень в реальних економічних умовах;
 - уміння практиканта організувати діяльність співробітників на довіреній йому ділянці роботи, аналізувати результати і показники цієї діяльності;
 - здобуття практичних навичок виконання обов'язків фахівця за однією з посад, самостійного прийняття рішень і відповідальності у роботі з

обліково-аналітичною інформацією в межах наданих йому повноважень;

- закріплення теоретичних знань, отриманих студентами під час вивчення курсів «Фінансовий облік», «Аналіз господарської діяльності», «Облік і звітність в оподаткуванні», «Облікова політика підприємства»;

- накопичення досвіду практичної виробничої діяльності за фахом, розвиток здібностей використання теоретичних знань в умовах практичної діяльності, що змінюються.

Фахові компетентності спеціальності:

- здатність контролювати додержання технології обслуговування, охорони праці та техніки безпеки.

- здатність до розуміння податкової системи держави, здійснення контролю за використанням бюджетних коштів, за обчисленням та сплатою податків і платежів, проведенням розрахунків за податками та платежами, за виконанням кошторисів установ державного сектору.

- здатність підтримувати релевантний рівень економічних знань та постійно підвищувати свої професійні компетентності.

- здатність використовувати вимоги законодавства при визначенні об'єкта оподаткування і нарахування податку на прибуток, податку на додану вартість, податку на доходи фізичних осіб, екологічного податку, податку на майно, акцизного податку, мита, рентної плати та інших податків та зборів.

- здатність організувати процес складання і подання форм податкової та фінансової звітності згідно з вимогами чинного законодавства.

- здатність теоретично обґрунтовувати методологію та методику облікової політики підприємства та процедури її вибору, складати розпорядчі документи щодо організації обліку на підприємствах.

Програмні результати навчання:

- вміти працювати як самостійно, так і в команді. Проявляти самостійність і відповідальність у роботі, професійну повагу до етичних принципів, демонструвати повагу до індивідуального та культурного різноманіття.

- знати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій.

- усвідомлювати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

- формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств, установ, організацій та інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

- володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

- демонструвати розуміння особливостей практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

3. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

НАВЧАЛЬНІ ПРАКТИКИ

Економічна теорія

Після закінчення практики студенти подають на кафедру економічної теорії та економічних досліджень щоденники про проходження навчальної практики з дисципліни «Економічна теорія».

Щоденник містить календарний план проходження практики, основні етапи виконання графіка практики та кількість годин, відведених на виконання завдань. Після подачі студентом на кафедру щоденники перевіряються та рецензуються викладачем-керівником практики, який висвітлює позитивні й негативні аспекти, загальну оцінку роботи студента.

Результат диференційованого заліку за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписом викладача-керівника практики.

Під час проходження навчальної практики з економічної теорії здобувач вищої освіти може отримати наступні бали:

- відвідування – 15 балів;
- ведення конспекту – 15 балів;
- виконання індивідуального науково-дослідного завдання – 20 балів;
- відповіді на теоретичні питання – 15 балів;
- участь у засіданні круглого столу та відповіді на теоретичні питання – 35 балів.

Вступ до фаху

Після закінчення навчальної практичної «Вступ до фаху» підготовки здобувачі вищої освіти подають на кафедру бухгалтерського обліку щоденники про проходження практики.

Щоденник містить календарний план проходження практики, основні етапи виконання графіка практики та кількість годин, відведених на виконання завдань. Після подачі студентом на кафедру щоденник перевіряється та рецензується викладачем-керівником практики, який здійснює загальну оцінку роботи студента.

Результат диференційованого заліку за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписом викладача-керівника практики.

Формою контролю проходження навчальної практичної «Вступ до фаху» є виконання індивідуального завдання та заповнення щоденника з практики. Методи контролю здійснюються шляхом захисту індивідуального завдання.

Під час проходження практичної підготовки «Вступ до фаху» здобувач вищої освіти може отримати наступні бали:

- відвідування практики – 30 балів;
- виконання індивідуального завдання – 25 балів;
- ведення робочого щоденника – 25 балів;
- участь у засіданні круглого столу та відповіді на теоретичні

питання – 20 балів.

Статистика

Після закінчення практики студенти подають на кафедру економічної теорії та економічних досліджень щоденники про проходження навчальної практики з дисципліни «Статистика».

Щоденник містить календарний план проходження практики, основні етапи виконання графіка практики та кількість годин, відведених на виконання завдань. Після подачі студентом на кафедру щоденники перевіряються та рецензуються викладачем-керівником практики, який висвітлює позитивні й негативні аспекти, загальну оцінку роботи студента.

Результат диференційованого заліку за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписом викладача-керівника практики.

Під час проходження навчальної практики з економічної теорії здобувач вищої освіти може отримати наступні бали:

- відвідування – 15 балів;
- ведення конспекту – 15 балів;
- виконання індивідуального науково-дослідного завдання – 20 балів;
- відповіді на теоретичні питання – 15 балів;
- участь у засіданні круглого столу та відповіді на теоретичні питання – 35 балів.

Практична підготовка (Первинний облік)

Після закінчення практики студенти подають на кафедру бухгалтерського обліку щоденники та звіт про проходження навчальної практики.

Щоденник містить календарний план проходження практики, основні етапи виконання графіка практики та кількість годин, відведених на виконання завдань. Після подачі студентом на кафедру щоденники перевіряються та рецензуються викладачем-керівником практики, який висвітлює позитивні й негативні аспекти, загальну оцінку роботи студента.

Результат диференційованого заліку за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписом викладача-керівника практики.

Під час проходження навчальної практики з первинного обліку студент може отримати наступні бали:

- відвідування – 26 балів;
- ведення робочого зошиту – 19 балів;
- виконання індивідуального науково-дослідного завдання – 10 балів;
- відповіді на теоретичні питання – 15 балів;
- написання звіту про проходження практики та його захист – 30 балів.

Безпаперова бухгалтерія

Формою контролю проходження практики «Безпаперова бухгалтерія» є ведення щоденника та написання здобувачем вищої освіти звіту, а також виконання індивідуального завдання. Методи контролю здійснюються шляхом

захисту звіту з практики викладачу-керівнику практики, а також поточне усне опитування з вивчених тем.

Під час проходження навчальної практики «Безпаперова бухгалтерія» здобувач вищої освіти може **отримати наступні бали:**

- відвідування – 26 балів;
- виконання наскрізної задачі у системі автоматизованого обліку – 19 балів;
- виконання індивідуального науково-дослідного завдання – 10 балів;
- відповіді на теоретичні питання – 15 балів;
- написання звіту про проходження практики та його захист – 30 балів.

Фінансовий облік

Формою контролю проходження навчальної практики «Фінансовий облік» є складання щоденника та написання здобувачем вищої освіти звіту з практики. Контроль якості проходження навчальної практики здійснюється шляхом захисту звіту з практики викладачу-керівнику практики, крім того протягом періоду практики викладач проводить поточне усне опитування з тем, що вивчалися.

Під час проходження практичної підготовки «Фінансовий облік» здобувач вищої освіти може **отримати наступні бали:**

- відвідування – 10 балів;
- виконання наскрізної задачі – 40 балів;
- відповіді на теоретичні питання – 20 балів;
- написання звіту про проходження практичної підготовки та його захист – 30 балів.

ВИРОБНИЧІ ПРАКТИКИ

Формою контролю проходження практики здобувачами вищої освіти є звіт. Звіт про проходження практики повинен бути виконаний на основі використання матеріалів досліджуваного підприємства (бази практики) та сучасної літератури, що зумовлює необхідність ретельного вивчення нових видань підручників, навчальних та практичних посібників, монографій вітчизняних авторів тощо. Необхідний матеріал студент може взяти з відповідних науково-практичних та теоретичних журналів.

З метою виявлення рівня оволодіння студентами вміннями та навичками за результатами проходження практики, передбачено усне опитування (метод контролю, в процесі якого викладач отримує можливість оцінки рівня засвоєння студентами основних положень проходження практики).

Усне опитування (у формі захисту звіту) припускає змістовні, зв'язні відповіді студентів на питання, які відносяться до матеріалу, що вивчався в ході проходження практики, тому служить навчальним засобом розвитку мови, пам'яті, мислення студентів. Питання викладача для опитування, традиційно, є чіткими, зрозумілими, конкретними, мають прикладний характер (базуються на матеріалах досліджуваного підприємства – бази практики), охоплює основний матеріал програми практики.

Результати проходження здобувачем вищої освіти практики оцінюються за 100-бальною шкалою, 4-бальною шкалою і Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС). Чинні нормативні документи в сфері вищої освіти передбачають наступний варіант узгодження між зазначеними підходами до оцінювання та характеристику окремих позицій оцінювання (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Схема оцінювання

За 100-бальною шкалою	За 4-бальною шкалою	Рейтинг ЄКТС
90 – 100	5 (відмінно)	A
82 – 89	4 (добре)	B
74 – 81		C
64 – 73	3 (задовільно)	D
60 – 63		E
35 – 59	2 (незадовільно)	FX
1 – 34		F

Оцінка за виробничу практику включає:

- оцінку за проходження практики (виконання програми практики);
- оцінку за оформлення результатів практики (звіту, щоденника й супровідних документів);
- оцінку роботи здобувача вищої освіти на практиці;
- оцінку засвоєння програми практики (за захист звіту).

Діапазон розподілу балів оцінки виробничої практики з урахуванням змісту й оформлення звіту та щоденника, повноти заповнення супровідних документів, змісту відгуків керівників практики від бази практики й кафедри, процедури захисту, що дає змогу виявити обсяг практичних умінь і навичок, отриманих здобувачем вищої освіти під час проходження практики, сумлінність його ставлення до виконання програми практики, наведено в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Розподіл балів оцінки за виробничу практику здобувача вищої освіти денної форми навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування» ступеня вищої освіти «Бакалавр»

_____ курсу _____ групи _____

П.І.П.

Параметр оцінки (рекомендований діапазон оцінки в балах)	Результат оцінювання
Проходження практики (виконання програми практики) (0–45)	
Оформлення результатів практики (звіту, щоденника й супровідних документів) (0–15)	
Оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці (0–10)	
Засвоєння програми практики (захист звіту) (0–30)	
Підсумкова оцінка:	
	за 100-бальною шкалою
	за 4-бальною шкалою
	рейтинг ЄКТС

Перелік параметрів оцінювання проходження практики та відповідний діапазон розподілу балів доводиться до відома здобувачів вищої освіти перед початком практики.

У випадку, якщо після оцінювання виконання програми виробничої практики, оформлення її результатів та врахування оцінки роботи здобувача вищої освіти на практиці загальна оцінка становить менше 30 балів, здобувач вищої освіти не допускається до захисту звіту з виробничої практики.

Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, відраховується з ПДАА.